

- STEM 2026: A Vision for Innovation in STEM Education [Online]. Available: https://innovation.ed.gov/files/2016/09/AIR-STEM2026_Report_2016.pdf. Accessed on: April, 12, 2019. (in English).
- STEM education [Online]. Available: <https://teach.com/what/teachers-know/stem-education/>. Accessed on: April, 12, 2019 (in English).
- STEM education coalition [Online]. Available: <http://www.stemedcoalition.org/>. Accessed on: April, 12, 2019. (in English).
- STEM laboratory MANLab [Online]. Available: <http://stemua.science>. Accessed on: July, 12, 2017. (in Ukrainian).
- Vilorio, D. (2014). STEM 101: Intro to tomorrow's jobs. [Online]. Available: <https://www.bls.gov/careeroutlook/2014/spring/art01.pdf>. Accessed on: April, 12, 2019. (in English).

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ОСВІТИ В ЧЕХІЇ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Михайло Топузов, к. екон. н.

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Метою дослідження відділу економіки та управління ЗСО передбачено вивчення організаційно-педагогічних засад організації системи освіти, зокрема і Чеської Республіки.

З'ясовано, що чеська система освіти має таку структуру: дошкільна освіта: (материнська школа – дошкільний заклад) – з 3-х років до 6/7 років до 2017 року була добровільною. З 1 вересня 2017 року усі діти 5–7 років перед школою повинні відвідувати дошкільний заклад. Закладна(основна) загальноосвітня школа – 6–15 років: 1–5 клас – 1-й ступінь, 6–9 класи – 2-й ступінь. Наприклад, у школу дитину можуть записати самі родичі. Ніяких конкурсів до 1 класу немає. Якщо у дитини є проблеми з розвитком чи у навчанні після тримісячного спостереження фахівців приймається рішення щодо її подальшого навчання. У Чехії обов'язкова 9-річна освіта. Мережа закладних шкіл складається із звичайних шкіл +інклюзія, звичайних шкіл + певна нозологія (сліпі, глухі, дисфлексія, дисграфія) – без ментальних порушень; практична школа (спеціальна) з легкими порушеннями та спеціальна школа з середніми або важкими порушеннями.

Навчання у таких школах відбувається за Рамочним законом (Держстандартом), визначеним Міністерством освіти та додатковими корекційними заняттями. З 2017 року почалася ліквідація практичних шкіл і діти з легкими порушеннями навчаються у звичайних школах, крім дітей з тяжкими порушеннями.

Виявлено, що популярними в Чехії є спеціалізовані школи і поступити туди нелегко через великі конкурси. Для вступу до гімназії чи вищої школи складаються іспити. Старша школа (гімназія – з 5 чи з 10 класу); вища школа – 4 роки (середня спеціальна освіта); ВНЗ. Безоплатною є загальна і середня освіта. Зарахування у професійні школи та професійно-технічні училища проводиться за результатами вступних іспитів. Навчання в них вважається престижним, тому відбір є досить жорстким. Після закінчення гімназії чи середньої школи випускники складають іспити на атестат зрілості з чеської мови і літератури та до двох предметів за вибором учнів. Вони можуть поступити до вищих закладів освіти або йдуть працювати, але лише після закінчення середньої професійної школи і отримання професії. Вища освіта, отримана в Чехії, визнається на всій території ЄС. Навчання у вищих закладах освіти безплатне для іноземців лише чеською мовою.

Розкрито, що на основі Рамочного Закону (Держстандарту) складається і виконується «Шкільна програма», відповідно до Концепції освіти в ЧР, що прописана в «Білій Книзі», яка створюється колективом школи, узгоджується зі Шкільною радою, і обов'язково розміщується на вебсторінці школи. Концепція визначає освітні програми на кожний шкільний ступінь та п'ять ключових компетентностей: навчальну, комунікативну, соціальну, громадянську, професійну. Шкільна програма складається з таких розділів: характеристика школи; навчальний план (інваріантна та варіативна частина; основи оцінювання учнів; самооцінювання; організація підготовки вчителів; шкільна команда; характеристика вчителів; характеристика учнів; шляхи співпраці учасників навчально-виховного процесу; ключові компетентності; вимоги до рівня знань учнів; інтеграція округу в освітню сферу; характеристика кожного предмета; стратегія роботи вчителів для досягнення мети. Для України цікавим є те, що у Концепції ЧР не визначається, що саме і в якому класі вивчається.

Висновки. Чеський досвід організації освіти заслуговує вивчення і може бути корисним при реформуванні системи освіти в Україні, тому

що завдяки створеним організаційно-педагогічним засадам якість чеської освіти є високою і престиж отримання освіти має підтримку і серед дорослих, і серед дітей та молоді.

Ключові слова: чеська система освіти, структура освіти, шкільна програма.

Література

Калініна Л. М. (2013). Освітня реформа в Чеській Республіці. *Директор школи, ліцею, гімназії*, 4, 48–57.

Освіта Чехії [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: <http://www.slideshare.net/nitrogenn/ss-17130433>

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД МОНІТОРИНГУ ЧИТАЦЬКОЇ ТА МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УКРАЇНІ

Тетяна Хорошковська

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Необхідність формування системи моніторингу якості освіти на всіх етапах і рівнях зумовлена змінами, які відбуваються в Україні. Це, зокрема, реалізація на практиці Концепції «Нової української школи», а також положень нових законів «Про освіту», «Про вищу освіту» та проекту Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навесні 2018 року в усіх регіонах України Українським центром оцінювання якості освіти (УЦОЯО) вперше проведено загальнодержавне моніторингове дослідження якості початкової освіти «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи».

Мета зазначеного моніторингу – отримати об'єктивну інформацію про рівень сформованості основних компетентностей учнів 4-х класів на загальнодержавному рівні; визначити, які психолого-педагогічні й со-